

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 24. PAŹDZIERNIKA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Wiednia d. 15. Października.

Arcy-Xiaże Palatyn Węgierski powrócił tu z Ofen na dniu 13.

z Londynu d. 6. Października.

Wczoray w wieczor przybyły znowu depesze z Francyi. O ich treści żadney ieszcze nie mamy wiadomości, to tylko iest pewna, iż rada gabinetowa dziś zebrana była. Mowią tu powszechnie, iż Lord Withworth wraz z Panem Tomaszem Grenville wyjadą do Lunevillu.

Wczoray odebraliśmy tu przez dzienniki Paryzkie pod dniem 3. wiadomość pocieszającą, iż Malta przez kapitulacyą woyskom naszym poddała się. Codzień oczekujemy na kuryera w tey okoliczności. Wspomnione dzienniki Paryzkie odebraliśmy na przybyłym do Downu statku armistycyiny, który przywiozł odpowiedź Francuzką na ostatnie propozycye Angielskie względem zawieszenia broni na morzu. Bonaparte nalegał na takowe nieograniczone zawieszenie broni, mianowicie dla tego, aby Malte w żywność mógł opatrzyć.

Gazeta Dworska donosi także przytym, iż ieszcze na dniu 17. Lipca schwytyany został okręt Francuzki la Revanche, który z depeszami i żywnością płynął z Tulonu do Malty.

Przez poddanie się Malty upadają teraz wszelkie trudności, które zachodziły przy negocyacyach zawieszenia broni na morzu, lecz przez zajęcie tey wyspy, która warownią morza śródziemnego, i kluczem do Archipelagu uważaną być powinna, powstaiały inne wielkie trudności, które prędkiego pokoiu przynieść nie będą mogły. Plan naszego rządu do od-

mienienia postaci rzeczy w Egipcie zostanie teraz przez zajęcie Malty, bardzo ułatwionym.

Wczoray zrana powstał tu na ulicy Wapping z nieostrożności wielki pożar w domu iednego pieczętarza, przez który przeszło 50 domow, w liczbie których niektóre fabryki i browar znayduia się, w perzynę obroconych zostało. Ogień ogarnął także iedną ulicę przez ubogich ludzi zamieszkałą, których sprzęty nie były affekuiowanemi. Gdy ci zaprzatali się ich ratunkiem, tym czasem dom pobliski w którego piwnicy beczka z prochem znaydowała się, został na powietrze wysadzonym, i zagrzebał dwie familie domow somiedzkich, z których iednak niektóre osoby szczęśliwie z gruzow wydobyto. Wiele ludzi życie postradało, a pożar pomimo wszelkich w ugaszeniu usiłności, trwał aż do dnia dzisieyszego zrana. Rozerwanie rozmaitych budynkow wstrzymało nakoniec gwałtowność iego. Kancellarya Policyi i iedna loża Frammasonow przy tey okazji zgorzały. Szczęściem, iż potrafiono ieszcze wczesnie wielki zapas prochu w pobliskości złożony wynieść. Frammasoni bardzo wiele przyług w uratowaniu okazali. Szkodę przez pożar sprawioną szacuią najmniej do 20 tysięcy funtow. Niedostatek wody, i ciasność ulic wiele się przyłożyły do pomnożenia nieszczęścia.

Z początku nie tak się trudniono ugaszeniem pożaru, iak raczey uprowadzeniem fass prochu, które w magazynie Pana Tydis znaydowały się. Wszakże niektóre fally zagrzone toczeniem przez ulicę, w domu gdzie złożone były, z okropnym łoskotem na powietrze

wysadzone zostały. Huk ztąd pochodzący dał się słyszeć o kilka mil *Angielskich* od *Londynu*. Wiele ludzi przy tej okazji życia postradało.

O takowym prochu wysadzeniu rozmaite iak zwyczajnie w podobnych przypadkach, roznoszone tu są pogłoski. Z stojących w bliskości okrętów żaden nie poniósł szkody, prócz kilku łodzi. Mowią, iż pomiędzy zginionemi ludźmi znajduje się także dwóch mechaników, robiących instrumenta matematyczne.

Zgromadzenie mieszkańców tutejszych, prócz petycji Królowi podać się mającej, uchwaliło także, iż ta petycja podług dawnych praw miastu *Londynowi* służących, oddana będzie Królowi na tronie. Od takowego prawa odstąpiono pierwszy raz w roku 1789., kiedy Królowi podany był adres winszujący uzdrowienia, który mu w ten czas na pokojach złożony został. Odtąd Ministrowie formalność tę (przez którą prośba więcej wagi i uroczystości zyskuje) uznali za mniej potrzebną. Lecz teraz mieszczanie chcą zostać przy dawnym prawie swoim.

Alderman Curtis oświadczył troskliwość ztąd swoją, iż takowe żądanie znaleźć może niejaki trudności, a *Alderman Comble*, który razem jest członkiem Parlamentu od miasta *Londynu*, nie pochwalał całej nawet petycji, oświadczył jednak, iż skoro Parlament zwołany zostanie, on pilnować będzie całej sprawy, i ostatni szyling, a nawet życie swoje gotowy jestłożyć na wstrzymanie nędzy powszechnej.

Kupiec *Thorne* w mowie swojej wyraził: „Zdania o przyczynach wielkiej drożyzny są rozmaite. Niektórzy utrzymują, iż wojna jest jedyną tego przyczyną, inni zwalają winę na monopolistów, inni na bogacących się ztąd młynarzów handlujących mąką, inni na koniec na znaczną wielość cyrkulujących papierów do małych banków należących. Parlament rzecz tę rozwiązać, a rozwiązać niezwłocznie powinien. Nędza nadto jest wielka. Tyfłące roboczych familii w stolicy nie wie-

dzą co począć z rozpaczą mają, gdy w posród kilkorga dzieci, bez chleba zostają. Okropne i liczne przypadki dochodzą uszu naszych. Pomiędzy setnemi innemi, jedna żona żołnierza w *Cambridge*, chodząc naprosto po kilkaraży po wspomóżenie do dozorców parafii, dwoje dzieci swoich z bojaźni aby je z głodu umierające nie widziały, powiesiłszy, sama potem sobie podobnie życie odejęła.

P. Durant popierając mowę jego, rzekł: „Idzie tu o ratunek kilku tysięcy ubogich wdow i sierot, a w takowym przypadku mieszczanie *Londyńscy* głos swój podnieść powinni. Mam nadzieję, iż i inne miasta poidą za naszym przykładem, a tak połączony głos Ludu *Angielskiego* nie zostanie bezskutecznym. Nieślychaną jest rzeczą, iż po naysławniejszych żniwach, drogi chleb stał się jeszcze droższym. Musi być iakas tego przyczyna. Jeżeli to sprawiają chciwi zysku lichwiarze, niech sroga zemsta Boża dotknie ich. (Powszechne oklaski.) Są oni gorszymi od zabójców, gdyż wstrzymując potrzeby życia, dłuższą nas śmiercią dręczą. Patrzcie na tyfłące ludzi w szpitalach z głodu i nędzy leżących. Wprowadzenie zupow *Rumfordzkich* iakkolwiek chwalebne, słabym jest w tej mierze ratunkiem. Sławni pisarze utrzymują, iż moc kraju od ludności jego zawiła, lecz gdyby *P. Pitt* (dla którego ja zawsze z największym szacunkiem) był tu przytożnym, zapytałbym się go, czyli kraj przez pomnożoną ludność jest wzmocnionym, gdy takowa ludność cierpi niedostatek.“ Utrzymywał potem, iż w *Anglii* znajduje się jeszcze trzy miliony morgow pola odłogiem leżącego, i oświadczył, iż gotów jest całe siły swoje i majątek poświęcić, dla przyspieszenia środków do uprawy tej ziemi dotąd nieużytecznej. Okrzyki radosne zakończyły mowę jego.

Z rozkazu kommissarzy prowiantowych, rozpoczęło się znowu w *Deptford* rzeź kilkuset tysięcy wołów i wieprzów dla opatrzenia w ży-

wność flotty. Takowe opatrzenie tak liczyły się morskiej jakiej *Anglia* jeszcze nigdy w służbie nie miała, zabiera niezmierne zapasy żywności wszelkiego gatunku, i jest uznane za główną przyczynę terazniejszej wielkiej drożyzny. Z *Dublina* podobnie donoszą, iż rzeź bywała w *Irlandyi* jeszcze nigdy tak wielką nie była jak teraz, w celu także flotty tamtejszej opatrzenia.

W *Oxford* i innych miastach obywatele chcą równie podać Królowi petycją, z prośbą o zwołanie Parlamentu, w celu użycia skutecznych środków do zapobieżenia drożyzny.

Dopiero na dniu dzisiejszym Pan *Staines* obrany jest lordem prezydentem większością 1371 kresek. Przeszły lord prezydent miał kresek 1007.

Rozmaicie głośzono w tutejszych pismach publicznych o wyprawie 12 statków kamieniami naładowanych, i 6 małych konwojujących ich kutterów. Teraz dowiadujemy się, iż zamiarem było zatopić te 12 statków przy wnięściu do *Helvoetfluis*. Lecz gwałtowna burza napadła na tę flotę pod *Gorée*, przymusiła ekwipaż do opuszczenia statków kamieniami naładowanych i cofnięcia się na małe kutry. Jeden z tych statków bez ekwipażu napotkany na morzu przez kutter *Anna* zwany, zaprowadzony został do *Déal*, reszta zapewne zatonać musiała.

Flotta admirała *St Vincent* codzień bardzo wzmocniana znajduje się jeszcze w *Tor-bay*. Na dniu 5 przypłynął tamże jeden kutter, który przywiozł wiadomość, iż flotta *Francuzka* w *Breść* stoi gotowa do wyjścia na morze.

Okręt *Ceres* z *Londonu* do *Calais* przeznaczony z wielu podróżnemi mianowicie emigrantami, rozbił się pomiędzy *Gravelines* i *Calais*. Ekwipaż i podróżni zostali wyratowani.

Kapitan *Popham* przybył z *Deal* do *Admiralicji*, mówią, iż otrzymał instrukcję do nowej wyprawy.

Bagaż lorda *Nelson* i *Hamiltona*, przy-

były już do *Londonu*, między ostatniami znajdując się 32 pak z rozmaitemi dziełami kunsztów *Włoskich*. Dla *Nelsona* dyrektorowie kompanii *Wschodnio-Indyjskiej* chcą dać okazalą ucztę.

Dnia 2. Października w *Edymburgu* przekupnie żądali 2 szylingi (4 złt.) za funt masła, nikt jednak kupować nie chciał. Później cena spadła na 21 pencow, lecz i tak nikt do kupienia nie przyszedł. O 9 godzinie żądano tylko 17 pencow, wszakże i to nic nie pomogło. A tak przekupnie zostali z masłem swoim wśród niezmiernego nacisku ludu, niesprzeczając ani jednego funta.

Kapry *Francuzkie* niezmierne czynią nam szkody w *Indyach Wschodnich*. Schwycony nasz okręt *Pearl* był wielkiego znacunku. Znajdowała się na nim prócz innych kosztownych rzeczy summa 1,400,000. talarów wynosząca, summa która byłaby dostateczną na utrzymywanie tamże eskadry w celu zniszczenia wszystkich tamtejszych kaprów republikańskich. Sam kapr *Surcouff* schwycił w krótkim czasie bardzo wiele okrętów *Angielskich* wielkiego znacunku.

Magazyn kompanii *Wschodnio-Indyjskiej* napełniony był w przeszłym tygodniu wielkim naciskiem ludu, dla oglądania tamże garderoby i innych sprzętów kosztownych z pałacu *Tippo Saiba*, które tu w podarunku przysłały dla rodziny królewskiej. Znajdując się pomiędzy temi sprzętami znajoma machina, wyobrażająca tygrysa, która *Europejczyka* pożera z organami które wyrażają mruczenie tygrysa, i razem ięki człowieka paśnię się stającego. Na sukniach i zawoju Sultana wyszyte są napisy z *Alkoranu*, suknie te były nurzane w świętym źródle *Zum - Zum* około *Mekki*.

Od ostatniej floty z *Jamaiki* nie dostaje jeszcze siedmiu okrętów.

Pomiędzy zarzutami czynionemi przeciw ostatniemu pierwszemu Ministrowi w *Chinach*, najsławniejsze były te, iż on powierzona sobie tajemnicę zmarłego Cesarza przed skutecznym wyborem następcy odkrył, iż

śmiał iezdzić przez bramę, która tylko dla Cesarza była przeznaczoną, iż posiadał perłę większą niż na poddanego Cefarskiego przy-
stoi &c.

Kollegium rolnicze od niejakiego czasu sta-
rało się spisać dokładną ludność Anglij, i zna-
lazło, iż ta wynosi 9,603,974. dusz, nierachu-
jąc w to żołnierzy i maytkow. Uprawny kraj
W. Brytanij wynosi przeszło 39. millionow
morgow Angielskich. Jeżeli porachujemy na
każdego mieszkańca po 4 $\frac{1}{2}$ morgow, tedy ta
ziemia wystarczy dla 8,960,833 ludzi, lecz nie-
dobor w tej mierze rachować można na stolicę.
Podług średniej liczby w przeciągu lat 29. u-
marło w Londynie co rok 3130. ludzi mniej,
niż w dawniejszych latach.

z Paryża d. 7. Października.

Odebraliśmy tu wiadomość, iż flotta An-
gielska pod komendą admirała Keith przy-
płynęła do Gibraltaru.

Dey Trypolitański wydał wojnę Szwecyi.

W zamku Lunewilskim wyporzadzono wspa-
niałą salę do konferencyow. Przybyło tam
iż także jedno korpus wojska na załogę.

Jeżeliby Anglia nie rozpoczęła negocyacy-
ow pokoju, na ow czas kongress w Lunewillu
odprawiać się nie będzie, ale pełnomocnik ce-
sarski pojedzie do Paryża.

Słychać, iż rząd Helwecki przeniesionym
zostanie z Berny do Arau lub Lucerny. Rys
nowey konfitytucyi Helweckiej ma być iż uło-
żonym.

Wczorayszy Monitor oznaymił, iż na miey-
sce Hrabiego Lehrbach który Ministrem inte-
ressow zagranicznych został mianowany, Hra-
bia Cobenzl wyznaczony jest od Cesarza Jmci
do prowadzenia negocyacyow z Francją.

Na uczcie dawanej dla Posłow Amerykańskich,
przez Jozefa Bonaparte który był Prezydentem
Kommissyi do negocyowania z niemi, znaydo-
wali się Konsulowie, wszyscy Ministrowie,
członki tuteyszego korpusu dyplomatyczne-
go, wielu Radzcow Stanu, Prezydenci Sena-
tu, Ciała Prawodawczego, Trybunatu, &c.
iako też G. Lafayette. Obywatel Talleyrand

oddał pierwszemu Konsulowi zawarty z Ame-
ryką traktat, poczym wystrzały z armat na-
stąpiły. Stoły nakryte były dla 180. osob w
trzech salach, z których jedna salą Zgody, a
dwie inne Washington i Franklin nazwane by-
ły. Sale te w których się posągi obu tych mę-
żow znaydowały, ozdobione były rozmaitemi
wizerunkami i napisami stosownemi do oko-
liczności. Po obiedzie, na którym Konsulo-
wie rozmaite zdrowia spełniali, dany był fe-
jerwerk, koncert i komedia.

Na dniu 4 posłowie Amerykańscy pożegnali
pierwszego Konsula będąc mu prezentowani
przez Obywatela Talleyrand. Pan Elsworth
imieniem swoich kolegów oświadczył nadzie-
ję, iż podpisana na dniu 1. t. m. konwencya
będzie zasadą trwałey między Francją i A-
meryką przyjaźni. Pierwszy Konsul odpowie-
dział: Ponieważ trwające dotąd niesnaski iuż
są zagodzone, przeto nie powinna inna o
nich pozostać pamięć, tylko iak o przemieniają-
cey kłotni familiyney. Bezinteresowne zasa-
dy położone w konwencyi względem że-
glugi, powinny być zostać zasadą zbliżenia
się do siebie obu narodów, tak iak są zasadą
zobopolnego ich interessu, a w terazniejszych
okolicznościach, ważniejszą jest niż kiedy-
kolwiek dla obu narodów rzeczą, trzymać się
zasad takowych.

Panowie Elsworth i Davie zaraz po tej au-
dyencyi wyiechali do Hawru. Pan Murray
tylko z żoną swoją pozostał.

Przeszło 150 pojazdow pojechało do Mor-
fontaine na ucztę wspomnioną. Dla pędszej
jazdy zajęto wszystkie konie z poczt publi-
skich, tak dalece, iż kuryer z bywszey Nor-
mandyi do pierwszego Konsula wysłany, mu-
siął niać prywatną karyolkę dla dążenia na
mieysce.

Chociaż zawarty traktat pokoju z Ameryką
nie jest ieszcze ogłoszony, podaia jednak na-
stępujące artykuły iego za niezawodne. Ame-
rykanie żądali nadgrody za zajęte okręty, co
iednak było im odmowiono, lecz na to miey-
sce Francuzi zrzekli się prerogatyw dotąd w

portach *Amerykańskich* sobie służących, i przeistają na tym, aby równych z innemi narodami korzyści używali.

Konsulowie nakazali aby przez rok cały żołd officerów od korpusu inżynierów morskich, urzędników administracyjnych, lekarzów, i wszystkich w marynarce użytych artystów, profesorów i urzędników, w następującym sposobie zmniejszony został. Ci, którzy 2 tysiące franków pensyi mieli, utracą czwartą część, ci którzy od 1200 do 2000 mieli 5tą, a ci którzy mniej od 1200 franków pensyą mieli, szóstą część. Wszakże żołd ten nie ma być mniejszy od żołdu przed rokiem 1789. odbieranego. Zmniejszenie to także nie ma dotyczyć tych, którzy na okrętach Rzpltej służą, a to dopoty dopoki na nich znajdować się będą.

Papiery nasze krajowe pomimo upadku *Malty* podnoszą się w cenie.

Mowią iż rozbojnicy którzy Senatora *Clement de Ris* porwali, żądają summy 45. tysięcy franków, i że dopiero pokażą miejsce, w którym się tenże znajduje. Zona Senatora stara się teraz o zebranie tej summy.

Na dniu wczorajszym pierwszy Konsul powrócił z *Morfontaine*.

Jedna ulica tutejsza pozyskała teraz nazwisko *Tarenniusza*.

Mowią tu mocno o tym, iż Rada Stanu pierwszemu Konsulowi ma podać wkrótce propozycyą wymazania z listy emigrantów wszystkie kobiety, dzieci i starców. Dla zapobieżenia jednak reklamacyom które takowa łagodność przynieśćby mogła, Rada Stanu ma także proponować wyrok, na mocy którego żaden z listy wymazany emigrant, nie może zakupić dóbr dawniej do siebie lub familij swojej należących a teraz sprzedanych, chyba po upłynionych lat dziesięciu.

Utrzymują, iż z liczby 1,400,000. osób na liście emigrantów znajdujących się, największa część z wyjęciem tylko 4. do 5. tysięcy wymazaną pod pewnemi powszechnemi warunkami zostanie.

Instytut Narodowy uchwalił, aby członkowie jego nosili także oddzielny właściwy sobie ubior.

W roku niniejszym ma być z wszelką surowością uskutecznione rozrządzenie, na mocy którego, każdy publicznie pieniądze w ręku swoich mający, w pewnym czasie zdać z nich rachunek powinien. Dzienniki ogłaszających, którzy zadosyć urzędzeniu temu uczynią: Ministrowie pracują już także nad rachunkami, które podług opisu konstytucyi złożyć powinni.

Przez poselstwo dnia 29. Września wydane, Konsulowie wezwali Senat konserwatorów względem zastąpienia miejsc po Obywatelach *Miot Trybunie* i *Fregeville* Prawodawcy, z powodu iż pierwszy obiał obowiązki Konsyliarza Stanu, drugi Generała inspektora kawalerji.

Na koncercie u Ministra związków wewnętrznych dla Deputowanych od Departamentów danym, OOb. *Bianchi*, *Martin*, *Garat*, śpiewali arye Francuzkie i Włoskie. Pani *Scio*, *Gassini* i *Banti* śpiewały Arye z *Dydony*, *Semiramidy* &c. Muzyka z konserwatorium przygrywała śpiewakom, i exekwowała wyborne symfonie. Naywiększą zwracali uwagę Obywatele *Frederic*, Karol *Duvernoy* i *Dalcambre*. Na tym koncercie znajdowali się Konsulowie, Ministrowie, Radcy stanu, Senatorowie &c. Pierwszy Konsul ubrany był w mundur Gwardji Narodowej.

Ludwik *Bonaparte*, o którego wyjeździe do *Berlina* Gazety *Niemieckie* zawczasie doniosły, znajdował się dnia wczorajszego w *Morfontaine*, gdzie jego brat Jozef *Bonaparte* dawał ucztę dla Konsulów. Mowią iż tam naradzano się względem bardzo ważnych okoliczności, i dodają, iż Ludwik *Bonaparte* ma tej nocy wyjechać do *Berlina*.

z *Genui* d. 20. Września.

Urządzenie wydane przez *G. Mesnard* względem organizacyi wojska Narodowego *Liguryjskiego*, doznało przeszkody w wyroku nadzwyczajney kommissji Rządowej, która nie wszy-

stkie artykuły tego urzędzenia chciała przyjąć. Ten spor władz stał się powodem niejakiego zamieszania, w których duch partyi na nowo ośmielonym został. Z tego powodu Generał *Ménard* pisał do kommissyi list następujący:

„Głos publiczny i rozmaite poruszenia insurrekcyjne, dały mi poznać wasz wyrok wczorajszy sprzeciwiający się frzodkom, które przedśiewziąłem przez moje urządzenie pod d. 21 fructidora (8 Września). Jakież są wasze zamiary? Wyrok ten może zamieszać spokójność publiczną. Dając wam tę przestrożę, zostawiam was w odpowiedzialności za to wszystko co nastąpić może. Wystawiać mnie przed ludem jako nastawiającego na jego wolność i niepodległość Narodu!... Ale lud uwiadomiony o moich pobudkach, potrafi o nich sądzić, i nie zobaczy w moich urządzeniach, jak tylko cel, który sobie założyłem, to jest zabezpieczenie spokojności publicznej i obronę *Geny*, uzbraiając tylko iey przyjaciół *Francuzów*, którzy bronili miasta przeciwko wspólnym nieprzyjaciółom. Umocowany przez Generała kommanderującego *Brune* dla przedśiewzięcia wszystkich frzodków, które osądzę być potrzebnymi na obronę *Geny* i utrzymanie w niej spokojności publicznej, musiałem zacząć od wprowadzania innej organizacyi do woyska, co w samej rzeczy nakazałem. Wy zabraniać officerom być posłusznymi! Wmawiacie w nich, iż przez reformowanie, chcę ich zwodzić. Sami officerowie są w przekonaniu, iż ich jest nadto, w miarę tak małej liczby żołnierzy. Wprowadzając taki porządek do woyska, ażeby ie pożytecznym uczynić, nie miałem ani myśli, ani prawa, ani władzy reformowania tych walecznych officerów, a tym mniej odbierania im żołdu. Niech staną przedemną. Ci, którzy służyli wolności i byli połączeni z armią *Francuską*, będą umieszczeni w stanowiskach moiej kommandy. Oświadczam wam obywatele, iż nikt bardziej nademnie nie szanuje waszą wolność i niepodległość. Lecz nadewszystko mam sobie za powinność pamiętać o moich obowiąz-

zkach, o spokojności i bezpieczeństwie *Geny*, i skutecznieniu wyższych rozkazów. Mam honor pozdrowić was. (pod:) *Ménard*.

Dnia 14 na placu *Mele* zaszczerpiono drzewo wolności w pośród wielkiego tłumu ludu i w obecności woysk *Francuskich* zostających tu na garnizonie.

Gwardya nasza Narodowa ma być na nowo do służby użytą. Dnia wczorajszego (19) ogłoszono dwie stosowne do tego proklamacye. Jedną z strony kommissyi Rządowej, drugą z strony ministra *Dejean*. W ostatniej jest wzmianka o ludziach obłąkanych, którzy wszczynali zaburzenia, podając w wątpliwość czyli Rząd jest reprezentantem ludu, i czyli lud jest obrażony przez obrażenie Rządu.

Zapewniają, iż zaszły między władzą cywilną i woyskową spory, są już teraz załatwionemi. Surowe szrodki przywróciły spokojność publiczną.

Woyska *Francuskie*, które ustąpiły z *Luki*, obiegły teraz ściślejsze stanowisko po wyżej *Sarzana* i *Spezzia*. Z tego powodu oraz z zaburzeń wszczętych w kraju *Modenskim* i *Romanij*, domyślano się, iż zamiarem Generała *Francuskiego* było trzymać się w stanie odporu od wschodniej granicy, kraju *Genueńskiego*, działać zaś zaczepnie przeciwko *Toskanij* i innym miejscom. Lecz spodziewamy się zawsze, iż pokoy uczyni niepotrzebnymi te wszystkie rozporządzenia wojenne, które się z obojej strony wykonywają.

z *Bordeaux* d. 1. Października.

Zawczoraj przejeżdżał tedy kuryer z *Paryża* wiozący depesze do znajdującego się w *Madrycie* posła *francuskiego* Ob. *Alquier*. Mowią iż wiezie z sobą traktat pokoju, który za pośrednictwem Dworu *Madryckiego* z *Portugalią* został zawartym.

z *Bruxelli* d. 9. Października.

Na dniu 4 przybył tu z *Berlina* lord *Holland*, miał on paszporty od Obywatela *Beurnonville*. Dziś pojechał ztąd do *Calais*, dla powrocenia nazad do *Anglii*. Ma z sobą liczną świtę.

Korrespondencya między *Dowrem i Calais* trwa dotąd nieprzerwanie, ztąd to zapewne powstała pogłoska, iż *Anglia* jest w chęci podpisania zawieszenia broni na morzu z *Francją*, które się nawet do *Hiszpanii* i *Rzeczypospolitey Batawskiej* rozciągać ma.

z *Lunevillu* d. 5. Października.

Wczoray w wieczor o godzinie 7 przybył tu Generał *Clarke* z swiątą swoją. Wszystko zostało w poruszeniu do przygotowania i upięknienia domów przeznaczonych na mieszkanie mianowanych na kongres Pełnomocników. Wyszedł także rozkaz, aby miasto opatrzone było we wszystkie potrzebne artykuły żywności w ciągu kongressu, i oświecane było wszród nocy.

z *Hagi* d. 11. Października

Rozmaici Officerowie z kwatery głównej Armij *Francuzko-Batawskiej* dla przedłużonego zawieszenia broni tu przyiechali. Co dzień także spodziewamy się przybycia Generała *Augereau*.

Uważają tu za rzecz osobliwą, iż odtąd iak rząd nasz wywozu żywności zakazał, cena iey trzecią częścią podwyższyła się. Z rozmaitych miejsc przysły adresy do Rządu, w których mieszkańcy uskarżają się na zbytnią drożyznę i o wsparcie proszą.

Mamy tu zawsze nadzieję, iż *Bonaparte* przez swoje przekładania czynione rządowi *Angielskiemu* sprawi to, iż *Anglia* skłoni się do zawarcia zawieszenia broni na morzu.

Obywatel *Schimelpening* powroci wkrótce na swoją dośtoynność poselską do *Paryża*.

Negocyacye między naszą Rzpłtą i *Anglią* względem wolnego rybołówstwa, ieszcze dotąd trwają.

z *Stutgardu* d. 6 Października.

Generał dywizyi *Desolles* szef głównego sztabu armij *Reńskiej*, przybył tu tego poranku. Generał kommanderujący *Moreau* chyba za 7. lub 8. dni nadiedzie.

Kommissarz *Francuzki* do wymiany niewol-

ników w *Londynie* znajdujący się *Ob: Otto* jest synem iednego urzędnika w księstwie *Heffen-Darmstadt*. Urodził się w *Kork* mieście do stolicy *Lichtenau* należącym.

z *Wetzlar* d. 7. Października.

Armia *Batawska* rozłożona jest w sposobie następującym: „Generalna główna kwatera w *Offenbach* nad *Menem*. — Dywizya *G. Dumonceau* na obu brzegach *Menu* od *Höchst* do *Moguncyi*, zajmuje także fortece *Moguncyą i Erenbreitslein*. Główna kwatera w *Höchst*. — Dywizya *G. Barbou* na lewym brzegu *Menu* od *Miltenberg* do *Oberrad*, która razem z 460. ludźmi zajmuje miasto *Frankfurt*. Główna kwatera w *Amerback*. — Kawalerya i artyllerya odwodowa równie od dywizyi *Batawskiej*, iak od *Francuzkiej*, rozłożona jest nad rzeką *Lahn*. Główna kwatera *G. Treillard* jest w *Limburgu*. Sądzą tu iednak, iż w pewnych przypadkach korpus *Francuzkie* wyidzie z *Frankfurtu* i cofnie się za *Niddę*.

z *Hanau* d. 7. Października.

Kommissarze do wymiany niewolników z obu stron wyznaczeni *G. M. Bender*, i kommissarz woieny *von Preninger* z strony *Cesarzkiej*, a Obywatel *Bacher* z strony *Francuzkiej*, odprawiali w tych dniach z sobą konferencyą. Mowią, iż ta ściagała się do kłotni zaszłej względem zamiany Generałów *Demont i Colli*, co uczynić dwor *Wiedeński* wzbrania się, z powodu, iż ci będąc rodowitemi *Piemonczykami*, broń przeciw królowi *swe-mu* podnieśli.

Od granic *Austryackich* d. 15. Październ:

Wiadomość o marszu woysk *Moskiewskich* do *Gallicyi*, jest fałszywą. Dwor nie o niey nie wie, i żaden list godny wiary wiadomości tey nie potwierdza.

Głoszą iednak iż Imperator w miesiącu Październiku poiedzie do *Grodna*.

Ogłoszone już jest w *Wiedniu* przeznaczenie Hr. *de Cobenzl* do *Lunewillu*. Wyjazd iego ma być wkrótce przyspieszony.

W tych dniach był wydany rozkaz przez Radę wojenną do Generała kommandującego armią we Włoszech, aby aresztował iednego officera, którego imie jest dosyć sławnym.

Chociaż baron Thugut złożył urząd ministra, zawsze iednak jest przytomny tajemnym konferencyom wraz z Hr: Lehrbach, na których Cesarz sam w osobie swojej znajduje się. Słychać, iż Hr: Lehrbach tytułem Xiążęcym zaszczycony będzie. Baron Thugut nie wyjedzie z Wiednia, zostanie on na czele departamentu do rządu prowincyow Włoskich, z tytułem generalnego kommissarza. Mieszkanie dla niego spieszenie urządza tam, gdzie dawniej kancelarya Włoska znajdowała się, za czasu, kiedy jeszcze Medyolan pod panowaniem Cesarzkim zostawał.

Sławny bankier Wiedeński Hr: Fries ma się żenić z Xiężniczką Hohentoe Schillingsfürst.

z Peterzburga d. 25. Września.

Król Jmć obojga Sycylii na znak wdzięczności swojej za wielkie posilki wojsk Rosyjskich sobie wyświadczone, i na znak utrzymujące się przyjaźni, przyśłał przez Xiążęcia Belmonte Pignatelli order nowo przez siebie ustanowiony S. Ferdynanda tak dla następcy tronu W. Xiążęcia Alexandra Pawłowicza, iak dla W. Xiążęcia Cezarewicza Konstantyna Pawłowicza, które Imperator Jmć na audyencyi Xiążęciu Pignatelli dnia 11. daney, raczył odebrać, i własną ręką tenże order włożyć na W. Xiążęcia Alexandra. — Na audyencyi dnia 16. Xiąże Belmonte oświadczył życzenie Monarchy swego, aby order S. Ferdynanda mógł być także dany tajnemu Konsyliarzowi Hrabieniu Rołopszyn i vice kanclerzowi Hrabieniu Paninowi, na co Imperator Jmć łaskawie zezwolił raczył.

Oprocz tego dany został order S. Januariusza admirałowi Ufjakow, tudzież krzyże kommanderyi orderu S. Ferdynanda kapitanowi morskemu 1wsey rangi Sorokinowi, i kapitanowi 2giey rangi Panu Belle, z pensją 1600. Neapolitańskich dukatow także po-

rucznikowi Snakarew, kapitanowi Czebiszew, i porucznikowi Alexander, dane zostały za zezwoleniem Imperatora Jmć krzyże orderu S. Konstantego.

Na ostatniej audyencyi Imperator Jmć raczył ozdobić Xiążęcia Belmonte Pignatelli orderem S. Jędrzeia.

Ponieważ Imperator Jmć życzy sobie okazać wzajemność dla przymierzeńca swojego, przeto wysłał do dworu Neapolitańskiego. Pułkownika Limaszew z orderami Rosyjskimi dla Króla Jmci, Xiążęcia następcy i pierwszego ministra Aktona.

z Algieru d. 6. Września.

Admirał Keith nie dotrzymał zagrożenia swego które uczynił, iż z flotą swoją stanie przed Algierem. Na dniu 31 Sierpnia przypłynęła tu tylko iedna fregata Angielska z 2 przewozowemi statkami, z którey wysiadł na ląd Konsul Angielski Pan Falcon, który przed 3 miesiącami nie chciał tu przybyć dla tego, iż wiedział, że Dey nie był skłonnym do przyjęcia warunkow, które mu miał podać. Te warunki zasadały się na tym mianowicie, aby 270 niewolnikow Maltańskich, Neapolitańskich i Mahońskich bezpłatnie na wolność wypuszczonych zostało, ponieważ mieli paszporty Angielskie. To żądanie było odmówione. Dey przyjął zimno Pana Falcon, i dał mu do zrozumienia, iż groźby lorda Keith bynajmniej go nie przestraszą. Wspomniony Konsul ofiarował Dejowi podarunki bardzo kosztowne, i odnowił dawne traktaty, do których przyłączony jest warunek: „Iż własność Algierska pod każdą banderą nawet gdyby do portu blokowanego przeznaczoną była, ma być szanowaną.“ W przeciągu dni 14stu Anglicy mają przysłać fregatę, na której popłynie stąd deputowany z podarunkami do Konstantynopola. Zawczoray Pan Falcon installował się w swoim mieszkaniu, po czym fregata, na której przypłynął wyszła pod żaglę z 22 okupionemi niewolnikami.

D O D A T E K

DO

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 24. PAZDZIERNIKA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Paryża dnia 8. Października.

Donoszą z Bordeaux pod d. 3 t. m. — Dnia wczorajszego z rana przybył tu nadzwyczajny kurier jadący z Hagi, i wysłany przez Dyrektoryat Batawski do Ambasadora teyże Rzplitey przy dworze Madry kim Mowia, iż powiozł z sobą depesze stosowne do negocyacyow pokoju.

W Dziennikach naszych znajduje się następująca wiadomość o zwłokach Turenniusza; „Szczegółowe te zwłoki postrzeżone były w grobie Burbonow d. 12 Października 1793. Znalezione je zamurowane pod monumentem wystawionym pamiątce Turenniusza. Ob. Roueffe bywający duchowny Opatwa S. Dyonizjusza, dozorca na tenezas kościoła, prosił, ażeby były ochronione od powszechnego zniszczenia. Podług jego życzenia złożono je w zakryty i pokazywano publiczności przeszło przez 6. miesięcy. Przez chwałębną w onych burzliwych czasach gorliwość, konserwatorium historyi naturalney i szczepow, przeniosło je do siebie i czyniło wszystkie starania ku ich zachowaniu. Nakoniec wyrok Dyrektoryatu pod d. 27. germinal r. 7. nakazał przenieść je do ogrodu muzeum monumentow Francuzkich. Na dzień przed przeniesieniem do świątyni Marsa, wyjęto ciało z trumny kamiennej i złożono je w miejscu osobnym. Ciało znalazło się nie naruszone, prócz że było nieco zczerniałe przez skutek wilgoci kamienia.

Piszą z Tours pod dniem 2. „Nie mamy żadnych wiadomości o Ob. Clement-de-Ris od czasu jego uwiezienia, zdaie się jednak iż życie jego nie jest tajno gdzie się znajduje, lecz nie chce tego rozgłaszać przez boiaźń narażenia życia swego męża.

Na końcu obiadu danego dla Posłow Amerykańskich, pierwszy Konsul spełnił toast: Cieniom Francuzow i Amerykanow, którzy zgine-li za niepodległość nowego świata. — Konsul Cambaceres: Potomkom Washingtona. — Konsul Lebrun: Sprzymierzeniu Ameryki z pot- -nochnemi Mocarstwami dla zabezpieczenia wolności morzom. Po obiedzie nastąpiły feierwerki stosowne do okoliczności. Na moście wysta-

wiony był Obelisk, pod którym były dwie alegoryczne figury wyobrażające Francją i Amerykę, które na ołtarzu wolności zaprzą- -sigały pokoy i iedność. W momencie zapale- -nia bukietu pokazała się mała illuminowana flotylla pod banderą Zjednoczonych Stanow.

Dalsze szczegóły tey uroczystości są nastę- -pujące: Dwie sale miały nazwiska Washingtona i Franklina i przyozdobione były popier- -siami tych wielkich ludzi. Washington uwień- -czony był laurami, a pod Franklinem zawie- -szono obraz z konduktorem elektrycznym z wierszem Turgota, Eripuit caelo fulmen &c. Imiona ich wyrażone były na tarczach zawie- -szonych na chorągwiach obydwóch Narodow. Sala Jedności ozdobiona była tarczami zło- -żonemi na krzyżujących się chorągwiach. Ma- -lowania i cyfry tych tarczow oraz napisy chorągwiow, stosowały się do pamiętnych dla Ameryki czasow, do miejsc zaświadczaących męstwo Amerykanow, lub do zdarzeń, któ- -rych obydwu Narody dzieliły się chwałą. Na pierwszej tarczy widziano Orła z napisem Le- -xington. Na drugiej: 4 Lipca 1776 niepodle- -głość Amerykańska, a na chorągwi Hancock. Na 3ciej tarczy dwa pęki złęczone z cyfrą Francuzką i Amerykańską F i A; na chorą- -gwiach: Warren. Na 4ciej tarczy 9 Vendemiai- -re roku 9. (data podpisu Traktatu) Na 5ciej F. A. Putnam. Szosta wyobrażała miasto Rząd- -owe Federal city, a na chorągwi Trenton. Siód- -ma tarcza poświęcona była 17. Października 1777 Saratoga; Gates; Osma 9. Październi- -ka 1781. York Town. Dziewiąta miała na so- -bie kartę wyobrażającą w głębi morze, po pra- -wey Filadelfią, po lewey itronie Breść i Havre w gorze figura wystawiająca pokoy z gałazką oliwną Francji i Ameryki, spodem: Gren. Dziesiąta tarcza wyobraża okręt Francuzki i okręt Amerykański razem żeglujące.

Rapport Ob. Chaptal względem wymazywa- -nia z fatalney listy został przez Radę Stanu z niektórymi odmianami przyjęty.

Ludwik Bonaparte miał dnia dzisiejszego wyjechać do Berlina.

Konie Andaluzyjskie wysłane przez Króla

Hiszpańskiego dla pierwszego Konsula, przybyły dnia 29. p. m. do *Bordeaux*.

Z głównej kwatery Armij *Reńskiej* odebraliśmy dokładną wiadomość o mniemanym Xciu *Perkim*, o którym częste w Dziennikach znaydowały się wzmianki. Jest to żyd *Polski*, który przez nieiaki czas był awanturnikiem w *Augsburgu*, a *Francuzi* za swoim przybyciem znaleźli go tam w więzieniu.

z *Bazylii* d. 6. Października.

Przeciwko wykonaniu Dekretu względem czynszów, większa część naszych okręgów przedsięwzięła silny uczynić odpor. Uwiadomiony o tym Prefekt Narodowy, niemogąc nie łagodności dokazać, wysłał około 300. ludzi tak infanteryi iako i kawalerji. Zgromadzeni wieśniacy w liczbie 4. tysięcy, odparli ten oddział z stratą wielu ludzi z obojczy strony. Strzelano do Prefekta i zrabowano kilka domów w *Sipach*. Czekamy teraz na dalsze Rządu rozkazy. Wieść się rozchodzi, iż wieśniacy żądali kapitulacyi.

Dnia 7. — Zbuntowani wieśniacy powrocili do posłuszeństwa. Przez wysłaną Deputacyą przyrzekli dostawić żądane opłaty, byle im czas oddania reszty był zostawiony. Prefekt przyobiecał wstawić się za nimi. Liczne oddziały infanterji i jazdy ciągnęły już z *Soleure* i *Berny* z rozkazem pokrośnienia insurgentów mocą oręża.

z *Berny* d. 8. Października.

Dnia wczorajszego Ob. *Glaire* mianowany został na nadzwyczajne poselstwo do *Paryża*, z kąd zapewne uda się do *Lunevillu*. Obywatel *Mousson* sekretarz generalny Rady wykonawczej towarzyszyć mu będzie iako sekretarz legacyi.

z *Strazburga* d. 2. Października.

Prefekt niższego *Renu l'Homond* oddał na powrót księżom katolickim kościoł, po złożonym przez nich przyrzeczeniu wierności dla praw republikańskich.

W *Kolmar* zaszły kłótnie między tamtejszym Prefektem *Armand* i generalnym sekretarzem Prefektury *Mourer*, z powodu, iż pierwszy chciał przyrzeczenie księży katolickich przyjąć pod pewnemi nawet warunkami, ostatni zaś chce się trzymać brzmienia prawa co do litery.

Wkrótce spodziewany jest powrót wielkiej liczby familiów *Alzackich*, które przy końcu roku 1793 wyszły z kraju wraz z armią *Wurmzera*, dla uniknienia zemsty reprezentantów ludu *Lacośle i Lebas*, którzy wszystkich tych za zdrajców oycyzny ogłosili, co się pod rząd *Austryacki* poddali. Liczba ich wynosi 30 do 40 tysięcy. Prefekt *l'Homond* uczynił już

przełożenie, ażeby tak niesprawiedliwe tylu użytecznych obywatelów wygnanie ustać mogło.

Dnia 9. Października.

Generał *Lecourbe* wyjechał do *Paryża*, z kąd ma się udać do swojej familji w departamencie *Jura*. GG. *Richepanse* i *Colaud* powrocili do armji. G. *Molitor* jedzie do swego domu.

z *Lunevillu* d. 6. Października.

Oczekujemy z *Paryża* na przepyszne obicia *Gobelines*, które przyozdabiać mają appartementa zamkowe, gdzie się kongres odbywać będzie. Bruki ulic są naprawiane, miasto dobrze oświecone i we wszystkie potrzeby do życia opatrzone. — Od ośmiu dni wyszło z *Nancy* przeszło 2. tyśiące jeńców wojennych do mającej nastąpić wymiany.

z *Bruxelli* d. 9. Października.

Wiele oddziałów wojska z rozmaitych korpusów idących z *Hollandyi*, przechodziły tu wczoraj dążąc do *Amiens*. Inne dywizye wkrótce poydą za nimi. Armia znaydująca się w *Pikardyi*, ma być do 25 tysięcy ludzi doprowadzona, pomiędzy nimi samych grenadierów będzie do 15 tysięcy. Ta armia wyruszy przed końcem tego miesiąca: mówią, iż się uda do *Paryża*, gdzie odprawi rewję przed pierwszym Konsulem; z tamtąd rozpocznie podróż do *Hiszpanij*, gdzie pod komendą Generała *Berthier* wspólnie z Armią *Hiszpańską* przeciwko *Portugalij* użyta zostanie.

Dowiadujemy się także, iż trzecia armia odwodowa odbierze posiłki, z którymi wynosić będzie najmniej do 30 tysięcy ludzi. 55ta Pułbrgada i wiele innych korpusów już się udały do *Dijon*. W posród tych przygotowań negocjacye między *Francją* i *Austryą* dzielnie popierane, każą się spodziewać szczęśliwego skutku.

Tego poranku przejeżdżał tedy nadzwyczajny kurjer z *Berlina* do *Paryża*.

Deputowani z dziewięciu przyłączonych Departamentów bywszego *Belgium*, korzystając z widzenia się z pierwszym Konsulem, dopraszali się mocno za swemi współziomkami błagającymi się po obcych krajach. Mówią iż to dobry sprawiło skutek, i że wkrótce przyślana nam będzie znaczna lista osób wymazanych z liczby emigrantów.

Od brzegów bywszej *Flandryi* dowiadujemy się, iż od dawnego czasu niedoświadczano tam tak głębokiej spokojności; *Anglicy* już się tam prawie wcale niepokazują.

Donoszą z *Hollandyi*, iż Rząd *Batawski* wydał rozkazy postawienia na warsztatach Rzeczypospolitej wielu okrętów liniowych od 74

do 64 armat, oraz fregat od 36. do 20. armat. W portach *Hollenderfschich* nie ma przykładu tak wielkich zachodów na wytworzenie marynarki wojennej.

z Augsburga 3. 7. Października.

Dnia onegdajszego przybył tu G. *Schauenburg* Generał Inspektor infanterji armij *Reiſſſkij*; spodziewamy się tu jeszcze 12. innych Generałów *Francuzkich*. Wczoraj w południe przywieziono tu 36. pontonów miedzianych z *Strazburga* z 72. Pontonierami. Mowią iż główna kwatery tu się pozostanie.

Dnia 8. — Donoszą z *Alt Oettingen* pod d. 3., iż wojska *Rzeszy* które się w tym mieście i okolicach znajdowały, miały się udać do *Burg-hauzen*. Też listy dodają, iż do fortyfikacyow w *Muhlſdorf* użyta jest wielka liczba robotników.

Xzē de Berry przybył z *Rzymu* do *Tryestu*, a w tych dniach spodziewany jest w *Wiedniu*. Mowią iż ma się zaślubić z starszą z *Królewnow Neapolitańskich*, które się teraz znajdują w *Wiedniu*. Dwie inne *Królewny* przeznaczone są jedna dla dziedzicznego *Xcia Wirtemberskiego*, druga dla *Arcy-Xcia Ferdynanda* starszego syna *Arcy-Xcia Medyolańskiego*. Zapewniają iż te trzy małżeństwa wkrótce nastąpią.

Dnia 10. — Generał *Moreau* przybył tu wczora wieczorem po podróży którą do *Ratyzbony* odprawił. — Wojska *Niemieckie* które z *Ulm* ułapiły, składały się około z 11. tysięcy.

z Stutgardu 3. 11. Października.

Xiąże dziedziczny *Badeński* przejeżdżał tedy do *Amberg* z dnia 9 na 10 w nocy. — *Kuryer Francuzki* przejeżdżał dnia 9 przez *Pforzheim* i *Canſtadt*; mówią, iż wioził paszporta dla *Hrabiego de Cobenzl*.

Od Brzegow Menu dnia 7 Października.

Generał *Andreoffi* szef sztabu głównego armii Generala *Augereau*, zapowiedział magistratowi *Frankfurckiemu*, iż jeżeli nałożona przez G. *St Suzanne* kontrybucya od 800,000 złotych w przeciągu dni 10 zapłaconą nie będzie, miasto otrzyma na załogę 5 batalionów i 2 szwadrony. Po długiej zwłoce nakoniec poddał się *Frankfurt* temu ciężarowi. W odpowiedzi, która z *Paryża* w tej mierze przyszła, wyrażono było, iż ta summa jest bardzo małym nadgroźdzeniem za te korzyści, które nieprzyjaciele *Rzeczypospolitej z Frankfurta* dla siebie ciągłeli. Magistrat żąda przynajmniej aby termin zapłacenia spóźnione zostały. G. *Augereau* wysłał adjutanta swego *Lattreille* do *Paryża*.

Ministrowie *Xiążęcia Wirtemberskiego* otrzymali ekukcyą, każdy z nich ma dodanych sobie 4 huzarów, a to

z powodu zaległej kontrybucyi 2 millionów, które *Xiąże* z własnej kasy zapłacić powinien.

Następująca okoliczność należy do historyi naszego oświeconego i filantropicznego wieku. Król *Hiszpański* przez list swego ministra interesów zagranicznych kawalera *Urquijo* pod dniem 10 Sierpnia, oświadczył swoje ukontentowanie Panu *Eloi de Careno* lekarzowi w *Wiedniu*, za wytłumaczenie na język łaciński dzieła *Angielskiego Pana Jenner*, pod tytułem: *Dochodzenie względem szczepienia ospy krowiej*, które pomnożył własnymi uwagami i doświadczeniami. Król *Hiszpański* zapewnił go oraz, iż do swoich krajów każe wprowadzić ten rodzaj szczepienia, którego skutki są łagodniejsze i mniej niebezpieczne dla dzieci.

z Hanau dnia 7 Października.

Generał *Augereau* mieszka w *Offenbach* w domu bankiera *Frankfurckiego Mettler*. Panujący *Xiąże Isenburg* z familią tu także bawi.

Wojsku *Francuzkiemu* pod komendą Generala *Augereau* odciągnięte będzie z żołdu tyle, ile zylkuie przez bezpłatne utrzymywanie się swoje w *Niemczech*.

Wydanie *Filipsburga* spóźnione zostało ztąd, iż większa część tamtejszej artylleryi należęca do Elektora *Bawarskiego* sprowadzona tam była z *Manheimu*, lecz kommissarz cesarłki uznał tę artylleryą za zdobytą, z powodu zająćcia *Manheimu* przez *Wurmsera* w roku 1795.

z Rzeszy dnia 10 Października.

Ulm na dniu 7 zupełnie od wojsk *Austryackich* opuszczony został. *Francuzi* przyłożyli się skwapliwie do spiesznego bagażow i artylleryi *Austryackiej* wyprowadzenia. Codzień przysyłali więcej fur niżeli w konwencyi było umowionym. Major *Francuzki Sarrat* objął komendę nad tym miastem. Dnia 8 *Francuzi* zaczęli już robotę około zburzenia fortyfikacyow.

W *Ingolſtadzie* Generał *Jouba* objął komendę, a garnizon tamtejszy przechodził już przez *Ratyzbonę* na dniu 7. W czasie przyjazdu do tego miasta Generala *Moreau*, Generał *Gronier* dawał kosztem miasta wielki bal, a nazajutrz wielki obiad. Żądał także, aby dnia 4 i 5 w nocy domy mogły być oświecone, lecz magistrat wymówił się od tego.

z Medyolanu dnia 2 Października.

Dnia wczorajszego Generał *Brune* powrócił do naszej stolicy. Z jego rozkazu oficerowie pułbrigad *Cisalpitańskich*, drugiego regimentu huzarów, regimentu strzelców i artylleryi *Cisalpitańskiej*, równie iako i ochotnicy, mają wyjechać do *Reggio*, gdzie się połączą z patriotami *Rzymskimi*, *Neapolitańskimi*, *Weneckimi*, *Toskańskimi*. Tam Generał *Pino* użyje ich pożytecznie podług ich chęci,

Donoszą z kraju *Rzymskiego*, iż Margrabia *Ghistieri* sprawuje urząd Ministra Cesarzkiego przy Świętejolicy.

Z dnia 23 na 24 o północy doznano w *Genii* gwałtownego trzęsienia ziemi idącego z zachodu na wschód. Lękała się ażeby to trzęsienie nie było szkodliwszym w dalszych krajach *Włoskich*, którym ta kłębka jest bardzo zwyczajną.

z *Hamburga* dnia 30 *Września*.

Zyczenie za pokojem jest tu powszechne, gdyż handel nasz coraz bardziej upada; a gdyby kroki nieprzyjacielskie znowu się rozpoczęły, bardzoby wiele bankructw pokazało się u nas.

Dumourier wyjechał z *Altory*, mówią, iż ma otrzymać komendę nad iednym korpusem *Angielskim*.

Jeden emigrant *Francuzki* nazwiskiem *Moreau*, dawniej w służbie leibgardy królewskiej zostający, znajdował się nie dawno w *Manchester* mieście najflawniejszym rękodzielnymi w *Anglii*. Tamtejsi fabrykanci będąc w rozumieniu, iż musi być bratem Generała tegoż nazwiska, udali się do niego i oświadczyli mu, iż wiedząc o tym że szuka fabrykantów dla przewiezienia ich do *Francyi*, oni gotowi są do popłynienia z nim. Widząc to *Moreau*, i chcąc nie wpaść w podejrzenie u *Policji*, muśiał z *Manchesteru* wyjechać.

OBWIESZCZENIE.

Taxy cła od płócien, z *Prus Południowych i Zachodnich*, na pogranicznych komorach celnych bez opłaty wchodzących, w *Prussach* południowych opłacać się powinny; już znaiome Publicznosci z uniwersału pod dniem 28mym *Kwietnia* r. b.; a z eksystującymi pod ow czas w *Prussach* wschodnich taxami porównane, poniosły przez to niekłąk zmianę; iż cło od płócien w *Prussach* wschodnich i zachodnich, ze wśm do miały przywołanych, podwyższone zostało. Taxy te stanowią się przeto w sposób następujący: — Będzie się opłacało od płócien krajowych z *Prus* wschodnich i zachodnich, bez opłaty do *Prus* południowych wchodzących. a) Od iedney sztuki płotna lnia-nego 6/4 łok: szer: od 40 łok: dług: na cło 2 d. gr. 5 3/5 d. na akcy: 8 4/5 d. In sum: 3 d. gr. 2 2/5 d. na monetę *Brandeburską*: Od 1 sztuki płot: lnia: 6/4 łok: szer: od 60 łok: dl: na cło 3 d. gr. 8 2/5 d. na akcy: 1 d. gr. 1/5 d. In sum: 4 d. gr. 9 d. b) Od 1 sztuki płot: lnia: 5/4 łok: szer: od 40 łok: dług: na cło 1 d. gr. 7 3/5 d. na akcy: 6 d. In sum: 2 d. gr. 1 3/5. Od 1 szt: płot: lnia: 5/4 łok: szer: od 60 łok: dl: na cło 2 d. gr. 5 7/5 d. na akcy: 8 4/5 d. na akcy: 8 4/5 d. In sum: 3 d. gr. 2 2/5 d. c) Od 1 sztuki płot: lnia: 4/4 łok: szer: od 40 łok: dl: na cło 1 d. gr. 2 4/5 d. na akcy: 4 3/5 d. In sum: 1 d. gr. 7 1/5 d. Od 1 sztuki płot: lnia: 4/4 łok: szer: od 60 łok: dl: na cło 1 d. gr. 1 1/5 d. na akcy: 6 3/5 d. In sum: 2 d. gr. 4 4/5 d. d) Od 1 sztuki płot: lnia: 3/4 łok: szer: od 40 łok: dl: na cło 9 5/5 d. na akcy: 3 d. In sum: 1 d. gr. 4/5 d. Od 1 sztuki płotna lnia: 3/4 łok: szer: 60 łok: dl: na cło 1 d. gr. 2 4/5 d. na akcy: 3 d. In sum: 1 d. gr. 4/5 d. e) Od sztuki płotna konopnego 6/4 łok: szer: od 40 łok: dl: na cło 1 d. gr. 2 4/5 d. na akcy: 4 2/5 d. In sum: 1 d. gr. 7 1/5 d. Od sztuki płot: konopnego 6/4 łok: szer: 60 łok: dl: na cło 1 d. gr. 10 1/5 d. na akcy: 6 3/5 d. In sum: 2 d. gr. 4 4/5 d. f) Od 1 sztuki płot: konop: 5/4 łok: szer: 40 łok: dl: na cło 9 4/5 d. na akcy: 3 d. In sum: 1 d. gr. 4/5 d. Od 1 sztuki płot: konop: 5/4 łok: szer: 60 łok: dl: na cło 1 d. gr. 2 4/5 d. na akcy: 4 2/5 d. In sum: 1 d. gr. 1/5 d. g) Od 1 sztuki płot: konop:

4/4 łok: szer: 40 łok: dl: na cło 7 2/5 d. na akcy: 2 1/5 d. In sum: 9 3/5 d. Od 1 sztuki płot: konop: 4/4 łok: szer: 60 łok: dl: na cło 11 d. na akcy: 3 2/5 d. In sum: 1 d. gr. 2 2/5 d. b) Od 1 sztuki płot: konop: 3/4 łok: szer: 40 łok: dl: na cło 5 d. na akcy: 1 2/5 d. Od sztuki płot: konop: 3/4 łok: szer: 60 łok: dl: na cło 7 2/5 d. na akcy: 1 1/5 d. In sum: 9 3/5 d. i) Od 1 sztuki płotna szerokiego na wory 40 łok: dl: na cło 1 d. gr. 3 d. na akcy: 4 1/5 d. In sum: 1 d. gr. 7 1/5 d. Od 1 sztuki płotna na wory węższego na cło 10 d. na akcy: 3 d. In sum: 1 d. gr. 1 d. — Dla uniknienia utomków czyli frakcyi w rachunkach, tam, gdzie w opłacie takowej znajdzie się puł fennika i wyższe, ma być wybierany cały fennik; zaś mniejsze ułamki, niedochodzące puł fennika, całe opuszczone będą. — Płotna w *Prussach* wschodnich i zachodnich wyrabiające się; a na dowód, że są fabryki krajowe, opieczętowane, lub opatrzone sieplem: po opłaceniu akcyzy, mogą być wprowadzane i wyprawdane, tak, jak dotąd, bez opłaty: za paszportami (*Passierzeite*) które w tym celu wydawane będą. — Komory pograniczne celne, odebrały już stosowne w tej mierze instrukcyje, urządzenie niniejsze dla publicznej przelotni i wiadomości ogłasza się uniwersałem niniejszym. — Dan w *Warszawie* d. 23 *Lipca* 1800 r.

Kamera *J. K. Mci Prus Południowych Woienno-Ekonomiczna*.

A V E R R I S E M E N T.

Es soll in Pustelnik ein Zoll haus erbaut werden. Wer sich dazu verstehen will, diesen Bau für den mindesten Preis zu übernehmen, kann sich in dem dazu auf den 1ten December dieses Jahres angesetzten Licitations Termin vor dem Kanzlei-Direktor im Secretariats-Bureau, gehörig melden und sein Gebot ad protocollum geben. — *Warschau* den 18ten October 1800.

Königl. Süd Preussische Provinzial Zoll und Consumtions Steuer Direction.

D O N I E S I E N I A.

Anna Okoniowa doznając niegdyś łaskawych Publiczności względów, ma honor donieść, że przemiła swoje mieszkankie na *Zakroczymską* ulicę do domu pod *Nrem* 1846. blisko źródła, i tam dawanem *Przyjacielkiem* *Kawy* nadal zatrudniać się będzie. Łaskawa Publiczność raczy sobie przypomnieć, iż to jest ta sama *Okoniowa*, której usługi były niegdyś dobrze przyjęte; dziś gdy ię z równą gorliwością poświęca, śmie sobie tuszyć, iż w podobnym swoim wieku nie zostanie zapomnianą od tych, którzy ię w szczęśliwszym odwiedzały. Przykład iednych pociągając za sobą drugich, a tak *Warszawa* będzie jeszcze wiedziała, że *Okoniowa* żyje.

Wydawca słownego dzieła *Huflanda*, sztuka przedłużenia życia ludzkiego, na prenumeratę podanego, ma honor upraszać Pocztamty, aby przed pierwszym dniem *Listopada*, po którym niebawnie tegoż dzieła część pierwsza wyjdzie z druku, zebrana prenumeraty do tutejszego generalnego Pocztamtu przelać raczyła, i po pierwszym dniu *Listopada* tychże prenumerat już nieprzyjmowały, gdyż po wyśściu pierwszej części, toż dzieło za wyższą cenę przedawane będzie.

Jan Olechowski od roku przeszłego opuściwszy żonę *Franciszkę* z *Mandlerow*, zapożyczony od niego Edyktalnie został, od Sądu Konsystorza *Warszawskiego*, o uwolnienie siebie od związków małżeńskich z przyczyn kanonicznych, uwiadomia się więc niniejszym, aby najdalej na dniu 21 miesiąca *Listopada* r. b. do tegoż Sądu zgłosił się, i sprawy attemptował, inaczej, zaocznie łądzonym będzie.

Dla kredytorów po *Nereuszu Szaniawskim*, którzy Dekretem *Potioritatis*, z *Summami* swemi na *Piec Żelazny* pod *Drzewicę* de *Tabula* spadły, aby na terminie dnia 18 przyszłego miesiąca *Nowembra* wyznaczonym w *Krakowie* stawili się tamże wraz z *C. K. Fiskus* na nową kollokacyą w Sądzie pisali się.

Sławne pigułki na wygubienie *Szczurow* i *Myszy* dostać można u *P. Krebsowey* a terazniejszey *Magrowey* w *Kamienicy Szubalskiej* *Nro 172*. prosto krzywego koła, łok po zł: 2. — Taż *P. Magrowa* posiada sekret wywabiania płam z sukna i iedwabnych lub innych takichkolwiek materiy.